

Natuurdoelanalyse Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden

verkort

Eindconcept

Sweco Nederland B.V. 30129769
Onderwerp Verkorte natuurdoelanalyse Natura
2000-gebied Maas bij Eijsden
Projectnummer 51014441
Klant Rijkswaterstaat
Auteur Robin van Buijtenen,
Tessa Driessen, Kars Hüsken,
René van Dijk
Gecontroleerd door René van Dijk
Foto voorblad Maas bij Eijsden – Wikimedia
Commons
Datum 08-05-2023
Versie concept
Vrijgegeven door
Document referentie NL23-648800269-46999

.....
.....
.....
.....

Inhoudsopgave

1	Achtergrond en doelstelling	4
2	Beschrijving Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden	4
	2.1 Instandhoudingsdoelstellingen.....	4
3	Huidige en toekomstige stikstofdepositie	5
4	Conclusie	8
5	Referenties	8

1 Achtergrond en doelstelling

Voor ieder in het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) opgenomen Natura 2000-gebied wordt een natuurdoelanalyse (NDA) opgesteld. In het PSN is aangegeven dat er in 11 voortouwgebieden van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn. Hier moet een NDA voor opgesteld worden. Voor de gebieden zonder stikstofknelpunt, oftewel waar geen (naderende) overbelasting van stikstof aan de orde is, wordt een verkorte NDA opgesteld. Deze bestaat uit een AERIUS-berekening en korte onderbouwing. Eén van deze gebieden waarvoor dat geldt is het Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden.

2 Beschrijving Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden

Een klein deel van het door Wallonië aangewezen Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied Basse Meuse et Meuse mitoyenne is door de wijziging van de rijksgrens vanaf 1 januari 2018 Nederlands grondgebied geworden. Een ontwerp-aanwijzingsbesluit voor het Nederlandse deel van dit gebied is in voorbereiding. Dat zal alleen een Habitatrichtlijngebied betreffen; de status van Vogelrichtlijngebied zal niet worden overgenomen.

De informatie over dit gebied betreft alleen het Nederlandse deel, maar heeft een voorlopig karakter in afwachting van het ontwerp-aanwijzingsbesluit. Het volgens Nederlands recht aan te wijzen Habitatrichtlijngebied Maas bij Eijsden omvat op dit moment twee deelgebieden: het noordelijke Presqu'île de l'Ilal, met aangrenzende wateren van de Maas en het Grindgat Oost-Maarland, en het zuidelijke Presqu'île d'Eijsden, met aangrenzende wateren van de Maas en een oude Maasarm. Beide schiereilanden zijn begroeid met bloemrijke graslanden en ruigten, en plaatselijk ook met ooibos. Het water is van belang voor grote fonteinkruiden en vissen (natura2000.nl).

2.1 Instandhoudingsdoelstellingen

In tabel 2.1 worden de instandhoudingsdoelstellingen weergegeven voor de habitattypen en habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen (natura2000.nl). Het Habitatrichtlijngebied is aangemeld voor de communautaire lijst, maar is nog niet opgenomen in het aanwijzingsbesluit opgesteld en daarom zijn er nog geen doelen geformuleerd.

Tabel 2.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden (natura2000.nl). (a) habitattypen, (b) habitatrichtlijnsoorten.

(a) Habitattypen

Habitatcode	Habitatype	Status doel
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	aanmelding
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	aanmelding
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	aanmelding
H91E0A	Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)	aanmelding
H91E0B	Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	aanmelding

(b) Habitatrichtlijnsoorten

Soortcode	Soort	Status doel
H1163	Rivieronderpad	aanmelding
H1099	Rivierprik	aanmelding
H1106	Zalm	aanmelding

Habitattypen en leefgebieden van soorten zijn stikstofgevoelig wanneer de Kritische Depositie Waarde (KDW) kleiner is dan 2 400 mol/ha/jaar (van Dobben et al. 2012). In de Maas bij Eijsden bevinden zich de stikstofgevoelige habitattypen H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) en H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen). De overige habitattypen zijn niet gevoelig voor stikstofdepositie. De aangewezen habitatrichtlijnsoorten maken geen gebruik van stikstofgevoelige leefgebieden binnen het Natura 2000-gebied (BIJ12 2020).

3 Huidige en toekomstige stikstofdepositie

De KDW van de stikstofgevoelige habitattypen (voor H6430C: 1 857 mol N/ha/jaar en voor H91E0B: 2 000 mol N/ha/jaar) wordt in de huidige situatie niet overschreden door de achtergronddepositie. Stikstof vormt daarmee geen knelpunt in het Natura 2000-gebied Maas bij Eijsden.

Uit figuur 3.1 blijkt dat de KDW in de huidige situatie (2020) in het gebied Maas bij Eijsden nergens wordt overschreden. Ook in de komende jaren wijzigt de KDW volgens AERIUS M22 niet zodanig dat die zal worden overschreden: in alle drie jaren (2020, 2025 en 2030) is er geen sprake van overschrijding van de KDW (op alle locaties >70 mol N/ha/jaar onder de KDW; AERIUS Monitor M22, versie 26 januari 2023).

Figuur 3.2 toont de berekende depositietrend (verwachte depositie en spreiding) voor de habitattypen H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) en H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) in het gebied in de jaren 2018-2030. Hieruit blijkt dat de depositie richting 2030 naar verwachting verder afneemt.

Figuur 3.1 Afstand tot de KDW van stikstofdepositie binnen de stikstofgevoelige habitattypen H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) (links) H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) (rechts) per hexagoon in de huidige situatie (2020) (AERIUS Monitor M22). De habitattypen komen binnen het gebied alleen op de weergegeven locatie voor. De donkergroene hexagonen geven geeft aan dat de achtergronddepositie op >70 mol N/ha/jaar onder de KDW blijft. De ligging van de overige, stikstofgevoelige habitattypen is weergegeven in paars. De gele arcering geeft de begrenzing van het Natura 2000-gebied aan.

Figuur 3.2 Links: de ontwikkeling van stikstofdepositie (in mol N/ha/jaar). De roze balk in het midden van de staven is het gewogen gemiddelde van de depositie. Het getal boven de staven is het 90-percentiel van de voorkomende depositiewaarden en het getal onderin de staaf is het 10-percentiel van de voorkomende depositiewaarden binnen het habitatype. Rechts: de mate van overbelasting door stikstof per habitatype. Het percentage van het oppervlakte van het habitatype waarvoor de achtergronddepositie de KDW overschrijdt. Bron: AERIUS M22.

H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) (KDW 1 857 mol N/ha/jaar)

De gemiddelde stikstofdepositie, en ook het 90-percentiel, ligt aanzienlijk onder de KDW. De depositie neemt bovendien richting 2030 volgens AERIUS M22 verder af zonder aanvullende bronmaatregelen. In de huidige situatie en richting 2030 is er op geen enkele locatie sprake van een overschrijding van de KDW.

H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) (KDW 2 000 mol N/ha/jaar)

De gemiddelde stikstofdepositie, en ook het 90-percentiel, ligt aanzienlijk onder de KDW. De depositie neemt bovendien richting 2030 volgens AERIUS M22

verder af zonder aanvullende bronmaatregelen. In de huidige situatie en richting 2030 is er op geen enkele locatie sprake van een overschrijding van de KDW.

4 Conclusie

In de huidige situatie wordt de KDW van de aanwezige stikstofgevoelige habitattypen in de Maas bij Eijsden niet overschreden door de huidige achtergronddepositie. De depositie zal in de komende jaren naar verwachting verder afnemen, zodat ook dan stikstofdepositie geen knelpunt zal vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de habitattypen en habitatrictlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen.

5 Referenties

- BIJ12. 2020. Soorten - relatie leefgebied. edited by Natuur en Voedselkwaliteit Ministerie van Landbouw, Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, Provincies: Fryslân, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg. AERIUS: AERIUS.
- van Dobben, H.F., R. Bobbink, D. Bal, and A. van Hinsberg. 2012. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000*. Alterra (Wageningen).